LAUREAȚII ANULUI SPORTIV '70

Pentru a 12-a oară, ziarul nostru a organizat, în rîndurile cititorilor săi, ancheta de sfîrșit de an vizînd desemnarea celor mai buni sportivi ai țării. Pînă acum, au fost desemnați ca cei mai buni:

1959 **Iolanda Balaș** (atletism)
1960 **Iolanda Balaș** (atletism)
1961 **Iolanda Balaș** (atletism)
1962 **Iolanda Balaș** (atletism)
1963 **Aurel Vernescu** (caiac)
1964 **Iolanda Balaș** (atletism)
1965 **Iolanda Balaș** (atletism)
1966 **Aurel Vernescu** (caiac)
1967 **Ion Baciu** (lupte greco-romane)
1968 **V. Viscopoleanu** (atletism)
1969 **Ilie Năstase** (tenis)
1970 **Ilie Năstase** (tenis)

NĂSTASE — UN HOROSCOP ÎN CARE SCRIE „WIMBLEDON"

Ilie Năstase pe primul loc în clasamentul celor mai buni sportivi români ai anului '70... Perspectiva celor cîteva zile, care s-au scurs de la deschiderea scrutinului anchetei întreprinsă în rîndul iubitorilor de sport din țara noastră și care conferă „Cupa C.N.E.F.S." excelentului nostru jucător de tenis, ne permite să nu considerăm acest vot al preferințelor drept o surpriză. Deși tenisul nu are audiența fotbalului sau boxului, deși Dinu, Cuțov, Gruia sau Lia Manoliu primesc mai multe aplauze din tribunele stadionului, nu trebuie să mai mire pe nimeni că un maestru al rachetei deține primul loc în ierarhia multisportivă a patriei. Fiindcă el, într-adevăr, și-a înscris în palmares, de-a lungul acestui sezon, performanțe care au ridicat pe culmi nebănuite prestigiul sportiv al țării. Ilie Năstase este azi un nume cunoscut în cercurile pasionaților sportului de pretutindeni, poate cel mai cunoscut nume de sportiv român. Victoriile sale din 1970 îl recomandă. Și nu numai atît. Îl călăuzește spre inimile miilor de suporteri și felul său de a fi, simplu și deschis, alura sa simpatică, tinerețea sa cuceritoare. Iliuță este al nostru, al tuturora, al sportului românesc.

De cînd datează „era Năstase?" Veți răspunde simplu: din anul trecut. E adevărat atunci supercampionul nostru de tenis a trustat pentru prima oară sufragiile dv. fiind declarat cel mai bun sportiv român Acum, el repetă doar performanța de la finele lui '69, amenințînd s-o transforme în tradiție.

Deși, bineînțeles, preferințele cititorilor sînt totdeauna capricioase și, poate, anul care începe va consacra o altă mare vedetă a sportului, capabilă să colecționeze cele mai multe adeziuni. Totuși, „era Năstase" va continua, aproape sigur. Dacă nu în canoanele unui clasament omnium, atunci în cel al așilor rachetei, unde ea ar trebui normal, să devină și mai pregnantă. Vorbim de acea superioritate ce este certificată prin rezultatele unui întreg sezon și care-l așează, aproape fără contracandidat, pe prima treaptă a ierarhiei tenisistice continentale. Ilie Năstase nu este numai tenismanul nr. 1 al României, ci și al Europei. Așa au decretat toate clasamentele întocmite de specialiștii „sportului alb".

La 19 iulie 1971, maestrul emerit al sportului Ilie Năstase va împlini 25 de ani. Vîrsta ideală a marilor performanțe în tenis. La 25 de ani, celebrul Jack Kramer cîștiga primul său Wimbledon. În fond, lui Năstase îi lipsește doar o victorie la Wimbledon, pentru a transforma supremația sa europeană într-una mondială. Fiindcă — orice s-ar spune — campionatul mondial al tenisului rămîne acolo, pe gazonul lui All England Club, unde, în fiecare vară, elita sportului cu racheta dă aprigă bătălie pentru cele mai prestigioase trofee. Ilie a și luat un „aconto" important, cucerind unul dintre ele, pe cel al probei de dublu mixt. Victorie împărțită cu bruna tenismană americană Rosemary Casals. Este primul român care-și înscrie numele pe tabloul de onoare al celui mai mare turneu de tenis din cîte sînt pe mapamond. După cum a fost primul tenisman român învingător la Roma, în clasicele campionate internaționale ale Italiei, sau la Salisbury, unde a produs una din marile surprize ale anului sportiv '70, devenind campion internațional „indoor" al Statelor Unite.

Să nu ne amăgim, însă. Cînd spui Wimbledon, oricine se gîndește, desigur, la victoriile de la simplu. Ceea ce n-a reușit încă Ilie Năstase. Este, poate, tocmai marea consacrare ce i-o rezervă anul ce vine. Să fim încrezători în steaua sa norocoasă, chiar dacă nu credem în astrologie.

Deși, într-un „horoscop" insolit al lui Iliuță, stă scrisă chiar această prezicere. A făcut-o însuși celebrul Manuel Santana, căruia gazetarii i-au dat cîndva numele de „vrăjitor". Era după înfrîngerea sa în fața lui Năstase, în finala turneului de la Coruna. „Nu vă mirați" — declara atunci marele tenisman spaniol, suporterilor săi cu mine triste, care veneau să-l consoleze — în doi ani, acest băiat va cîștiga Wimbledonul!..."

În această vară, se împlinesc exact doi ani, de cînd Ilie Năstase îl învingea pentru prima oară pe Santana. Profeția lui Manolo ar trebui și ea să se împlinească. Dacă și Iliuță dă o mînă de ajutor...

Radu VOIA

În momentul cînd aceste rînduri erau date pentru tipar, poșta ne-a adus încă un certificat al măiestriei sportive aparținînd celui care îi sînt dedicate. Ilie Năstase figurează pe locul întîi în rezultatele anchetei internaționale întreprinsă de ziarul praghez „CESKOSLOVENSKY SPORT", pentru stabilirea celor mai buni tenismani din Europa. Au votat gazetari de specialitate din 12 țări, inclusiv redacția ziarului „Sportul"-București. Și iată clasamentul: 1. ILIE NĂSTASE (România); 2. Tom Okker (Olanda); 3. Jan Kodes (Cehoslovacia); 4. Roger Taylor (Anglia); 5. Zeliko Franulovici (Iugoslavia); 6. Andres Gimeno (Spania); 7. Aleksandr Metreveli (U.R.S.S.); 8. Nikola Pilici (Iugoslavia); 9. Manuel Santana (Spania); 10. Christian Kühnke (R. F. a Germaniei).

DINU — „Mă bucur în numele tuturor apărătorilor"

...s-a născut la 2 august 1948, la Tîrgoviște.

...și-a început activitatea fotbalistică în echipa de juniori a Metalului din localitate (1962).

...a debutat într-o echipă de seniori la 19 martie 1965, la Sibiu, în partida de „Cupă", Metalul Tîrgoviște-U.T.A. 1—0!

...a venit la Dinamo în vara lui 1966, recomandat de fostul internațional Rudy Wetzer și remarcat de „ochiul" lui Traian Ionescu.

...are 1,81 m și 72 kg.

...este student în anul III al Facultății de Drept.

Palmares: 11 selecționări în reprezentativa de juniori, 15 în cea de tineret, 21 (consecutive!) în echipa națională.

L-am găsit într-un tîrziu — după ce bătusem jumătate din Balta Albă, în căutarea blocului, Z10, în care locuiește — dar l-am găsit în „sala de forță" de la Dinamo, înconjurat de haltere, de aparate, de mingi medicinale...

Mi-a arătat piciorul „de la Cardiff", și mi-a spus că mușchii încă nu și-au revenit cu totul, că trebuie să lucreze de unul singur pentru a-i ajunge din urmă pe ceilalți.

— Spune-mi, Cornele, crezi că alegerea ta drept „fotbalistul nr. 1 al anului" este meritată?

Își șterge fruntea cu un prosop și se așează — ostenit pînă peste măsură.

— Cred că e meritată. Singurul adversar Rică Răducanu, a avut neșansa să nu joace în Mexic. Dacă ar fi apărat acolo, Rică, despre care cred că e unul dintre marii portari ai lumii, ar fi avut mult mai multe voturi. Așa însă...

— Ce înseamnă pentru tine această alegere?

Se ridică de pe bancă, face cîțiva pași.

— Alegerea asta mă ajută mult. N-am să te mint, am să-ți spun că n-am terminat anul prea bucuros, prea fericit... Aș fi vrut să joc contra Olandei, măcar 5 minute. Mă simțeam bine, și tare mi-ar fi plăcut „să prind" seria... Acum, din păcate, lanțul s-a rupt.

— Seria? Ce serie? Ce lanț? Ai devenit criptic?!

Așează haltera jos, cu grijă, de parcă n-ar lăsa pe parchet o bucată de fier, ci cine știe ce minune, vreo vioară, vreun copilaș...

— De la 9 mai 1968, ziua cînd am jucat la Linz, cu Austria, n-am lipsit niciodată din echipa reprezentativă pînă la Amsterdam. Douăzeci și unu de meciuri, amicale sau oficiale, douăzeci și unu de încercări. Una mai reușită, alta mai puțin...

Vezi, asta e seria de care vorbeam...

Are o voce tristă, obidită. Schimb vorba:

— Apropo de încercări, care crezi că a fost cea mai izbutită în 1970?

— Aceea contra...

— Stai o clipă! Ce ești așa grăbit?! E vorba doar de un an întreg...

— Nu-i nevoie să zăbovesc, m-am gîndit de mai multe ori la asta. Știi, uneori stau în pat, cu mîinile pe lîngă corp, inert, și mă gîndesc la mine, la fotbal, la facultate. Îmi place să cred că din cînd în cînd mă analizez, că găsesc unele răspunsuri. Așa că nu mi-e greu să-ți spun: meciul contra Braziliei. Un meci pierdut, dar mi-au ieșit atunci toate de minune. Un ziar mexican, nu știu cum îi zice, îl am acasă, pot să ți-l arăt dacă nu mă crezi, a scris că „românul Dinu a jucat ca un zeu".

— Ascultă-mă, unii, uitînd pentru o clipă marile tale virtuți din teren, te acuză de prea mare îndrăzneală, alții merg mai departe socotindu-te chiar un indiferent. Față de fotbal, față de viață... Tu ce crezi, care-i opinia ta?

Tace. Surprins. Poate șocat, și trebuie să recunosc că are toate motivele să nu înțeleagă ce rost au asemenea întrebări acum, într-un moment de mare bucurie pentru el...

— Mi-e greu să-ți răspund, cred însă că îndrăzneala de la 22 de ani nu este altceva decît... înțelepciunea de la 60! Cît despre indiferență, ce să mai vorbim. Mulți se întreabă de ce plîng atît de mult la înfrîngeri, ca un copil... Apoi, nu știi, cît mă bucură titlul acesta de „fotbalistul anului"! Cu atît mai mult cu cît recompensa asta are, cel puțin pentru mine, semnificații profunde.

Îl întreb ce semnificații, și nu-mi răspunde. Repet întrebarea, dar el continuă să tacă cu încăpățînare.

— Ai să mă bănuiești de nesinceritate, dar mă bucur pentru toți apărătorii din fobalul românesc, pentru că după atîția ani de supremație a atacanților, ne vine și nouă rîndul să fim socotiți cei mai buni. La urma-urmei, noi ducem greul, noi sîntem salahorii din teren, iar vedetele sînt, de obicei, cei care marchează, cei care ne... păcălesc pe noi!

Simt că discuția merge spre sfîrșit, și-mi aduc aminte că reportajul trebuie să fie sărbătoresc, reportaj de bilanț...

— Care e cea mai frumoasă amintire a anului, din viața fotbalistului socotit de mulți drept al doilea fundaș al Europei, după Bobby Moore?

Nici acum nu-mi răspunde „fără preluare". Se gîndește. Un minut, două...

— Șapte la „drept roman"! Un șapte la profesorul Tomulescu valorează cît 10 goluri scoase de pe linia porții, în meciul cu Brazilia! Cînd am ieșit pe culoar, cu carnetul în mînă și l-am arătat colegilor, m-am simțit fericit... Fericit de-a dreptul

...Și se apleacă spre halteră, o smulge cu îndîrjire, o așează pe piept.

Ovidiu IOANIȚOAIA

MĂRMUREANU — „Sobru, Petre, sobru!"

Doamna Veronica Mărmureanu este suferindă. În dimineața aceea, în pat, dînsa a zărit, prima, știrea din „Sportul", pe care-l citește cu regularitate. L-a chemat pe fiul ei, Petre, la ea și l-a rugat: **„Pentru că eu nu știu englezește, explică-mi și mie ce se cheamă astu fair-play".** Lui Petre i-a fost probabil mult mai greu să explice gestul decît să-l făptuiască, pentru că mama a rămas cu convingerea că expresia britanică înseamnă „un fel de gentilețe, pe teren și în viață". Sîntem tentați să spunem că doamna Mărmureanu a priceput foarte bine, mai bine chiar decît ar fi putut fiul să o clarifice. Sînt lucruri care nu se spun, ci se simt.

Este absolut evident că băiețașul firav, deșirat și timid, care bătea mingea în cartierul Elefterie, nu putea deveni un grobian. Înainte de a se lupta cu alții, el trebuia să se biruie pe sine. Lumea l-a declarat fără talent pentru tenis, și lui nu i-a mai rămas decît să încerce calea sudorii abundente. **„Numai munca a făcut din mine ceea ce sînt astăzi** — mărturisește campionul de tenis al țării, azi la vîrsta matură de 29 de ani. **Anul trecut, ziarele din India îmi publicau fotografia alergînd în jurul terenului DUPĂ meci, pentru menținerea condiției fizice. Asta am învățat-o de la înaintașul meu în ale cavalerismului, Gulyás".**

De fapt, prima lecție a primit-o de la neprețuitul sondor de talente care este antrenorul (azi pensionat) Pepi Ursan. Sub ochii lui a bătut Petre mingea la perete, întîi cu paleta de lemn, apoi cu o rachetă veche, cu corzi rupte. Sub ochii lui **„am strîns mingi la cei mari".** Apoi, mai tîrziu, la prima sa victorie, l-a auzit pe Pepi șoptindu-i: **„Du-te, spune-i că a fost mai bun și mulțumește-i pentru partidă"**

Satisfacțiile au venit: de 4 ori campion național de dublu, de două ori a trecut trei tururi la Roland Garros, a fost al treilea la campionatul european de amatori de anul acesta, de zece ani nu lipsește din echipa de „Cupa Davis" a țării. Și, totuși, Petre Mărmureanu: cum se joacă tenisul? **„Într-un singur fel —** răspunde. **La nivelul frumuseții acestui sport".** Gogu Viziru și Constantin Chiuaru, maeștrii lui de la clubul „Steaua", spun la unison: **„Se știe. La ședințele clubului, cînd e nevoie de un exemplu pozitiv de corectitudine, se pomenește numele lui Mărmureanu".** Cu siguranță, nu altfel va spune căpitana echipei de handbal „Progresul", soția sa Gabriela.

Pune radioul în surdină, nu suportă, în nici un fel, grosolănia. Nimic nu l-a dezgustat mai mult decît sud-africanul Hewitt care a întors spatele la public și l-a scuipat pe arbitru. Petre juca pe terenul de alături, la Paris.

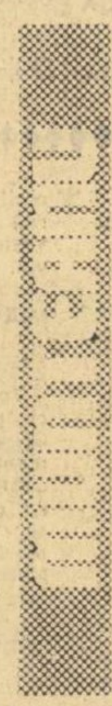
Cine se va mai mira atunci că „truditorul" s-a închinat „talentatului" și că, în finala campionatului național din toamnă, după accidentul lui Năstase, socotind că adversarul este neîndoios mai bun, s-a dus la arbitrul principal, Florică Marinescu, propunîndu-i ca meciul să continue oricînd de îndată ce Iliuță se va simți mai bine. Regulamentul, nesentimental, l-a consacrat campion al țării, iar gestul i-a adus răsplata pe care o cunoaștem. El este, pe anul 1970, campionul fair-play-ului, bineînțeles. Pentru Mărmureanu **fair** este adjectivul sinonim cu corect, drept, cinstit, frumos. Pentru el, **fair** este întruchiparea cavalerismului fără prihană. Numai anglo-saxonului Hewitt îi este permisă licența de a confunda noțiunile și de a crede că, în sport, **fair** vrea, de fapt, să zică (ceea ce și înseamnă substantivul): bîlci. Mărmureanu nu a ajuns atît de departe cu rafinamentele și nici cu studiul limbii engleze...

Este foarte mîndru de a fi fiul unui om al muncii, lîngă care a lucrat, în adolescență, pe șantiere, pînă și-a luat bacalaureatul. Iar mama a fost întotdeauna suportul moral. Spune dînsa: **„Nimeni nu știe, emoțiile cui au fost mai mari la competiții: ale lui sau ale mele".**

„Cînd l-ați văzut jucînd ultima oară, doamnă?" Suferindă, mama nu și-a văzut fiul jucînd **niciodată!** „De cîte ori, între două meciuri importante, veneam acasă să mă odihnesc, revărsînd nervii stăpîniți pe teren, mama mă întîmpina și mă conducea la ușă cu o singură vorbă, cu una care mă va urmări toată viața: **sobru, Petre, sobru!"**

B. VICTOR

CU BALONUL PESTE MAREA NEAGRĂ

A zbura cu balonul în anul 1970 reprezintă ceva anacronic, din punct de vedere tehnic. Dar el rămîne fructul cutezanței, un act pe care fluturā steagurile riscului, o îmbrățișare între luciditate și pericol. Un tînăr timișorean, MIRCEA MUNTEANU, absolvent cu doi ani în urmă al Facultății de Filologie din oraș și redactor la postul de radio local, a hotărît să se înalțe cu aerostatul. Gîndul acesta a crescut probabil din sămînța aruncată în grădina imaginației lui, de eroul temerar al vreunei cărți sau de tendința observată pe plan mondial de a transforma în faptă sportivă o fostă acțiune de pionierat tehnic. Gîndul l-a cuprins treptat, pînă cînd s-a trezit impresurat și fixat cu lianele lui de mătase. Atunci a știut că va zbura, a știut că va avea cîndva un aerostat, două, trei sau mai multe, că se va înălța și va cădea, a știut că va avea într-o bună zi pînza și hidrogenul, cei doi termeni ai ecuației, a intuit tot ce va urma, deși pe atunci totul nu era decît o simplă forfotă de idei.

Aventura începuse. Primele demersuri au fost întîmpinate cu malițíe, cu glacialitate, cu gesturi obstructive. Mult mai puțini au fost cei ce au vibrat în consonanță cu visul lui Mircea Munteanu. Și totuși visul și acești puțini au învins, fiindcă după vreun an și jumătate de cînd începuse forfota de idei, la 6 martie 1970, se înălța primul aerostat, de undeva de lîngă Universitatea din Timișoara.

Pînă atunci nu aflasem nimic despre Mircea și despre povestea lui. O emisiune a televiziunii, realizată de Aristide Buhoiu, ne-a făcut legătura cu omul și cu actul său. Era limpede că tentativa intercepta și lumea sportului și de aceea am început să ne interesăm. Am scris cu admirație și l-am invitat pe temerar la redacție. Am descoperit un băiat ambițios și romantic, instruit cu toate datele necesare înfăptuirii proiectului său, am descoperit un băiat care se angajase în luptă cu opacitatea unora, un băiat care obținuse stima și ajutorul cîtorva oameni sensibili la orice aspirații ce încorporează mari simboluri umane.

Mircea Munteanu a zburat prima dată cu un balon mic de 150 de metri cubi, destul de puțin realizat din punct de vedere tehnic. Dar a zburat.

Trei luni mai tîrziu, el a încercat să treacă peste munții Semenicului. De data asta, cu un aerostat ceva mai mare, dar de aceeași calitate precară. Tentativa avea să nu reușească, prietenul nostru căzînd, după o scurtă traiectorie, de la înălțimea de 30 metri.

Pasiunea și curajul său încep să obțină recunoașterea.

De cîteva luni, Mircea se pregătește pentru o încercare mai grea. A pus la cale construirea unui aerostat de 3000 de metri cubi, din pînză cauciucată (primele au fost confecționate din policlorură de vinil) și aluminizată, după o formulă pe care i-a trimis-o fabrica de aerostate sportive de la Augsburg. Pînza va fi livrată de către combinatul textil Lugoj (director inginer Dumitru Bellu), cauciucarea va fi efectuată la grupul de uzine rector tehnic ing. Ion Cosmescu), iar aluminizarea și o serie de detalii vor fi puse la punct de către fabricile Bega (director inginer Liviu Groapă) și Guban (inginer Tiberiu Guban). Toate numele amintite și alte cîteva, pe care spațiul nu permite să le inserăm, au arătat și arată în continuare, o nobilă înțelegere acestui campion al temerității.

CU „URIAȘUL" PROIECTAT, MIRCEA MUNTEANU NU VREA SĂ TRAVERSEZE ÎNTR-UN ZBOR DE ÎNCERCARE MASIVUL MUNȚILOR FĂGĂRAȘ. Iar după ce aparatul va primi girul acestei încercări, Mircea vrea să pornească cu el pe ruta pentru care l-a gîndit. Între Constanța și Crimeea, peste Marea Neagră sînt aproximativ 1 000 de km. Acest arc aerian vrea să-l străbată el, la sfîrșitul primăverii. O atare performanță ar însemna un record mondial. Încercări de asemenea anvergură au mai existat în lume, dar ele au eșuat pînă în prezent. Falanga temerarilor nu se dizolvă însă după înfrîngeri. Ea continuă drumul cu o forță care vine de dincolo de om, fiind menită să susțină credința în capacitățile interminabile ale omului. Un român va prelua în curînd ștafeta solidarității și curajului speciei. Mircea Munteanu a fost onorat de curînd de către savantul HENRI COANDĂ, care l-a primit și l-a ascultat. Încurajîndu-l să meargă pînă la limita proiectelor sale, părintele avionului cu reacție i-a spus: „CE FACI DUMNEATA, DOVEDEȘTE CĂ ENTUZIASMUL TINERILOR N-A MURIT ȘI NU VA MURI NICIODATĂ".

În anul 1970, Mircea Munteanu a fost autorul celui mai temerar act sportiv. În consecință, i-a fost decernată „CUPA ZIARULUI SPORTUL" și un premiu care va acoperi o mică parte din cheltuielile necesare construirii viitorului său aerostat.

Romulus BALABAN